

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. Maximiliani Sandaei E Societate lesv Doctoris
Theologi Architectvra Christiana**

Sandaeus, Maximilianus

Coloniæ Agrippinæ, 1653

Art. I. Tres lapidum Ordines ad firmandu[m] Fidei Fundamentum
necessarij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

me DEUS. Et de qua dicit Apostolus: (a) si qua ergo in Christo nova creatura, vetera transierunt: ecce facta sunt omnia nova: omnia autem ex DEO. *Fingimur ergo, id est, formamur, & creamur in operibus bonis, quæ non præparavimus nos, sed præparavit DEUS ut in illis ambulemus.* Denique. libro de prædestinatione SS^{rum} idem S. Augustinus clarissimè enunciat: *Quod ait Apostolus: Non ex operibus, ne fortè quis extollatur: ipsius enim sumus signum, creati in Christo JESU in operibus bonis, Gratia est. Quod autem sequitur: Quæ præparavit DEUS, ut in illis ambulemus, Prædestinatio est.* Ex hæcenus dictis conficitur, Fidem, tanquam Fundamentum, liberalitate Principis collocari: deinde, subditorum quoque sumptibus, fabricam erigi; & paullatim ad tectum per duci.

(a) 2. ad Corin. 5. 17. Isa. 41. Apoc. 21. (b) lib. de Præd. SS. c. 10.

SERMO V.

FIDES CHRISTIANA

*Quomodo, quæ Fundamentum, sit firmanda, ut sit
planè immobilis.*

Fodit in altum, & posuit Fundamentum super Petram.

Lucæ VI. 48.

ARTICULUS I.

TRES LAPIDUM ORDINES

Ad firmandum Fides Fundamentum necessarii.

UM Fundamentum Ædificij, maximè, si hoc sit palatium, arx, vel urbs, non constet uno aliquo lapide: sed multis lapidum sibi unitorum ordinibus, in Fundamento, quod

Fi-

FIDEM esse probavi, designo triplicem lapidum seriem, arctissimè cæmento & calce unionis conjunctorum.

PRIMUS ORDO est earum operationum, quæ spectant ad Judicium, quod habet homo antequam rebus fidei assentiatur. Cùm enim *qui citò credit levis sit corde*, ut est apud Ecclesiasticum cap. xix. ad hoc, ut prudenter quis rebus sibi propositis fidem adhibeat, necessarium est, ut interius ita decernat: Judico rem hanc esse credendam. Variæ itaque sunt hujusmodi functiones, pro rerum, quæ proponuntur, diversitate. Hos actus, velut lapides fundamenti, nectit, ceu Calx tenacissima, *Evidentia credibilitatis*. Testimonia enim DEI credibilia sunt nimis. Psal. xcii. 5. Hanc calcem conficiunt omnia illa, quæ ad evidentiam ingenerandam necessaria sunt; vocanturq; à Theologis *Motiva fidei*. Qualia in Religione Christiana Catholica sunt, tum sincerissima Sapientia, quæ in illa radiat; tum consensus gentium, ac populorum omnium; tum auctoritas miraculis confirmata spe nutrita, caritate aucta, vetustate firmata. Item, successio perpetua summorum Pontificum à Petro Apostolo, ad Paulum V. quo sedente hæc scribebam, deducta: præterea, nomen ipsum *Catholica*, cum hæreticorum, gentiumque cætus, proprium habeant nomen segregationis index, & proprios auctores. Sunt præter hæc multa alia, de quibus controversiarum scriptores copios. (a)

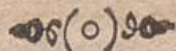
SECUNDUS ORDO est actionum voluntatis. Antequam enim quis credat, necessariò vult credere, ac secum prius deliberate statuit: Volo credere quod mihi

(a) Bannez, 22. q. 1. art. 8. Valentia q. 1. habet 19. Granat. 2. Introduct. in Sym. 16. Franc. Arias de Imit. B. V. numerat. 10. & per multa cap. exponit Malder. 22. q. 1. quinque Classes motivorum distinguit Lessius consultatione de fide capeffendo Campianus octo rationes Duræus pro campiano Bzovius de notis Eccl. Bellar. lib. ejusdem tit. Grez. Apolo. contra Reg. Ang.

proponitur: Has autem diversissima materia operationes velut lapides conglutinat; instar cœmenti *Pia voluntas* quæ nisi interveniret, nunquã cohærerent credendi proposita. His superimponitur.

TERTIUS ORDO lapidum, qui non sunt diversi ab ipsis Fidei functionibus: Credo DEUM esse: credo omnipotentem, bonum, justum: credo Christum totum, quoad corpus, animam, Divinitatem contineri in hostiã sacrã. Hos autem lapides nectit *Revelatio divina*, per Ecclesiæ ministerium nobis insinuata. Porro, tres istos lapidum ordines, ne fluxi sint: nam operationes facile labuntur & evanescent, firmant tria veluti saxa ingentia, animæ fundo ita fixa, & inhærentia ut evelli nequeant. Theologi *Habitus* vocant, vel *Virtutes*, aut Dona animis indita. Siquidem Judicio respondet, aut Prudentia supernaturalis, aut Donum intellectus pertinens ad lumen fidei, ut S. Thomas (a) existimat. Licet enim in hominibus, qui nondum habent fidem infusam habitualem, Judicium illud procedat ab influxu Dei supernaturali, eo modo, quo actiones aliæ supernaturales; tamen in fidelibus principium habet firmum, atque habituale. Actioni autem voluntatis respondet virtus, quæ à quibusdam appellatur Caritas: (b) à nonnullis Studiofitas. (c) Sed ut arbitror ego, est ab utraque diversa, & dici potest Obedientia Fidei. Denique intellectus functionem producit virtus Theologica, cui nomen proprium, FIDES.

ARTI-

(a) q. 1. art. 4. ad 3. & q. 3. art. 4. ad 2, (b) Cajetan. 22. q. 4. ad 7.

(c) Valentia 22. q. 1. p. 4. ad 3.